

Nr 218.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1918 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1919 m. m. (4:e avd.)

I en till riksdagen den 29 april 1918 avlåten, till statsutskottet remitterad proposition, nr 385, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen vidfogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen *dels* besluta, att § 3 mom. 4 i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket skall, med tillämpning från 1919 års början, erhålla följande lydelse: »Har generalpostdirektören beviljats ledighet och vikarie för honom förordnats, beror på Kungl. Maj:ts prövning, huru stor del av arvodet skall avstås till vikarien.»; *dels ock* godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade förslaget till postverkets stat för driftkostnader för år 1919 samt bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1919, förslagsvis, till 43,020,000 kronor, att utgå direkt av postmedlen.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

De uti förevarande proposition för år 1919 föreslagna anslagen för postverkets driftkostnader, jämförda med motsvarande för innevarande år fastställda anslag, framgå av följande sammandrag:

	År 1918.	År 1919.	Ökning år 1919 i förhållande till år 1918.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
A. Avlöningar	14,702,500	19,005,900	4,303,400
B. Övergångsstat	19,350	20,800	1,450
C. Pensioner	589,700	620,000	30,300
D. Postbefordran	7,477,500	10,388,500	2,911,000
E. Omkostnader	3,283,000	4,573,000	1,290,000
F. Oförutsedda utgifter	25,000	25,000	—
G. Avkortningar och restitutioner	17,050	27,200	10,150
H. Avsättning till förnyelsefond	335,900	359,600	23,700
I. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	2,450,000	8,000,000	5,550,000
Summa	28,900,000	43,020,000	14,120,000

Utskottets
yttrande.

I fråga om anslagen under rubriken »avlöningar» är till en början att märka, att dessa anslag upptagits till de belopp, som betingas av bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 382 angående tillfällig lönereglering för tjänstemän vid postverket m. m., vilken proposition utskottet i särskilt denna dag avgivet utlåtande tillstyrkt.

Förslaget om uppförande å generalpoststyrelsens avlöningsstat av ett belopp å 1,000 kronor till ställföreträdare för generalpostdirektören har utskottet funnit välgrundat och får fördenskull tillstyrka såväl detta förslag som den därmed sammanhängande ändringen av § 3 mom. 4 i avlöningsreglementet för postverket.

Utskottet har däremot icke blivit övertygat om nödvändigheten av att inrätta en ny byråchefsbefattning i generalpoststyrelsen, detta så mycket mindre som det syntes utskottet kunna starkt ifrågasättas, om icke genom decentralisering av åtskilliga mindre viktiga ärenden generalpoststyrelsens arbetsmängd skulle kunna i ej ringa mån begränsas. Utskottet har alltså icke kunnat tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag i nu berörda del.

Förslaget om överlåtande på generalpoststyrelsen av den Kungl. Maj:t nu tillkommande befogenheten att besluta om inrättande eller in-

dragning av postkontor har utskottet funnit sig böra lämna utan erinran, då i allt fall antalet postmästarbefattningar bestämmes av riksdagen.

Beträffande frågan om ökning av antalet postmästarbefattningar av klass 4 från 91 till 93 vill utskottet i anslutning till riksdagens tidigare uttalanden i ämnet betona angelägenheten av att möjligheterna att utbyta postkontor mot poststationer allt framgent vederbörligen utnyttjas samt att nya postkontor inrättas endast då sådant visar sig vara oundgängligen nödvändigt. Vad de nu ifrågavarande tjänsterna angår, har utskottet emellertid, då det på grund av postverkets utveckling synes vara erforderligt, att möjlighet hålles öppen att inrätta nya postkontor även utan samband med indragning av redan förefintliga, ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Mot den föreslagna överflyttningen från Kungl. Maj:t till generalpoststyrelsen av beslutanderätten rörande ålderdomsunderstöd och gratifikationer åt förutvarande poststationsföreståndare och lantbrevbärare, har utskottet ej funnit skäl till anmärkning. Förslaget att dylika understöd och gratifikationer under de i statsrådsprotokollet angivna förutsättningar undantagsvis må utdelas även i fall, då anställningen såsom stationsföreståndare eller brevbarare understigit 25 år, har utskottet likaledes ansett sig böra lämna utan erinran.

De betydande höjningarna av anslagen till postbefordran och omkostnader hava föranletts såväl av poströrelsens utvidgning som av penningvärdets fall. Försiktigheten synes därför bjuda, att anslagen ifråga, vilka äga förslagsanslags natur, beräknas till de belopp, som upptagits i statförslaget.

I fråga om anslaget till krigstidstillägg och krigstidshjälp vill utskottet allenast erinra därom, att den stora ökning från 1918 till 1919, som förut intagna tabell anger, dels beror på att vid upprättandet av 1918 års driftkostnadsstat hänsyn endast tagits till ifrågavarande lönetillskott för år 1917, medan enligt innevarande riksdags beslut även 1918 års kostnader för ändamålet skola avföras i samma års räkenskaper, dels ock förklaras därav, att krigstidstillägget för år 1919 beräknats å de enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 382 förhöjda lönerna.

Beträffande övriga i driftkostnadsstaten upptagna anslagsrubriker har utskottet icke funnit anledning tillstyrka ändring i vad Kungl. Maj:t föreslagit förutom i avseende å anslaget till avkortningar och restitutioner, vilket på grund av den ovan förordade nedsättningen å avlöningsstaten för generalpoststyrelsen bör jämkas för erhållande av jämn slutsumma å driftkostnadsstaten. Med hänsyn till att utgifterna å anslaget under år 1918 överstigit det nu begärda beloppet 27,200 kronor, synes

anslaget lämpligen kunna höjas till 30,700 kronor, varigenom driftkostnadsstaten skulle komma att sluta å 43,015,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) besluta, att § 3 mom. 4 i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket skall, med tillämpning från 1919 års början, erhålla följande lydelse: »Har generalpostdirektören beviljats ledighet och vikarie för honom förordnats, beror på Kungl. Maj:ts prövning, huru stor del av arvudet skall avstås till vikarien.»;

b) godkänna bifogade förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1919 (Bil. A) samt bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1919, förslagsvis, till 43,015,000 kronor, att utgå direkt av postmedlen.

Stockholm den 7 juni 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, J. L. Widell, A. Pers, greve N. F. Posse, C. A. Stålberg och C. I. Asplund samt

från andra kammaren: herrar J. B. Eriksson i Grängesberg, J. Olofsson i Digernäs, N. A. Nilsson i Kabbarp, A. Anderson i Råstock, C. Persson i Stallerhult, J. Jönsson i Revinge, C. R. Jansson i Falun, A. J. Andersson i Gävle, O. Nilsson i Örebro, J. Erlansson, S. E. J. Lübeck och F. T. Hamrin.

Bilaga A.

Postverkets stat för driftkostnader för år 1919.

	K r o n o r .				
A. Avlöningar.					
1. Generalpoststyrelsen.					
Generalpostdirektören	arvode	13,000	—		
Generalpostdirektörens ställföreträdare	»	1,000	—		
4 byråchefer ... (8,500—9,500 kr.)	förslagsvis	38,000	—		
1 kamrerare ... (6,500—7,500 »)	»	7,500	—		
6 sekreterare ... (6,500—7,500 »)	»	43,000	—		
1 ombudsman... (5,500—7,000 »)	»	7,000	—		
3 förste aktuarier	(5,500—7,000 »)	»	21,000	—	
2 intendentter... (5,500—7,000 »)	»	13,000	—		
2 aktuarier	(4,700—6,000 »)	»	10,700	—	
1 förrådsförvaltare	(4,700—6,000 »)	»	5,500	—	
7 notarier	(4,700—6,000 »)	»	40,600	—	
1 registrator ... (4,700—6,000 »)	»	6,000	—		
5 revisorer	(4,700—6,000 »)	»	30,000	—	
3 revisorer och bokhållare	(4,700—6,000 »)	»	17,100	—	
24 förste postexpeditörer, manliga	(3,500—4,700 »)	»	100,100	—	
14 postexpeditörer, manliga..	(2,500—4,300 »)	»	46,800	—	
22 d:o, kvinnliga	(1,900—2,700 »)	»	54,400	—	
50 biträden, kvinnliga	(1,700—2,100 »)	»	95,400	—	
Transport		550,100	—		

		K r o n o r .			
	Transport	550,100	—	—	—
överpostiljoner (boktryckeriet och bokbinderiet) ..... (2,100—2,700 kr.)	} för- slags- vis	67,500	—	—	—
förste postiljoner (d:o d:o) ..... (1,850—2,400 »)					
postiljoner av klass 2 (d:o d:o) ..... (1,550—1,950 »)					
vaktmästare ..... (1,550—1,950 »)					
Förste vaktmästaren, arvode					
Ortstillägg	förslagsvis	—	—	65,000	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vika- riatsersättning m. m.	»	—	—	175,000	857,800
2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.					
6 postdirektörer... (7,500—8,500 kr.)	} för- slags- vis	48,500	—	—	—
11 postmästare av klass 1 A ..... (6,000—7,500 »)					
23 postmästare av klass 1 B ..... (5,500—7,000 »)	»	160,500	—	—	—
6 överkontrollörer (5,500—7,000 »)	»	40,000	—	—	—
15 postmästare av klass 2 A ..... (5,100—6,500 »)	»	97,500	—	—	—
8 förste kontrollö- rer ..... (5,100—6,500 »)	»	51,000	—	—	—
28 postmästare av klass 2 B ..... (4,700—6,000 »)	»	168,000	—	—	—
86 post- mästare { manlig (4,300—5,500 ») } av klass { kvinn- } 3 ..... { lig } (3,300—3,800 »)	»	472,000	—	—	—
56 kontrollörer..... (4,300—5,500 »)	»	306,800	—	—	—
	Transport	1,428,000	—	—	857,800

1) Härei innefattas även särskilda arvoden till 3 postmästare.

		K r o n o r.			
	Transport	1,428,000	—	857,800	—
93 post- mästare av klass 4	{ manlig (3,900—5,100 kr.) kvinn- lig } (3,100—3,500 ») } för- slags- vis	461,600	—		
162 förste postexpe- ditörer, manliga	(3,500—4,700 ») »	732,900	—		
27 förste postexpe- ditörer, kvinn- liga	(2,300—3,100 ») »	82,300	—		
874 postexpeditörer, manliga	(2,500—4,300 ») »	3,153,200	—		
270 postexpeditörer, kvinnliga	(1,900—2,700 ») »	646,600	—		
16 biträden, kvinn- liga	(1,700—2,100 ») »	33,600	—		
överpostiljoner..	(2,100—2,700 »)	5,526,400	—	12,064,600	—
förste postiljoner	(1,850—2,400 »)				
postiljoner av klass 1.....	(1,650—2,250 »)				
postiljoner av klass 2.....	(1,550—1,950 »)				
Ortstillägg	»	—	—	1,300,000	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariats- ersättning m. m.	»	—	—	1,400,000	14,764,600
3. Övriga anslag.					
Arvoden till poststationer, förslagsvis.....	»	—	—	3,200,000	—
» åt frimärksförsäljare, »	»	—	—	50,000	—
Gratifikationer m. m. åt tjänstemän eller an- dra personer, som äro anställda vid post- verket eller anlitas i dess ärenden, förslagsvis	»	—	—	95,000	—
Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden, förslagsvis.....	»	—	—	30,000	3,375,000
	Transport	—	—	—	18,997,400

		K r o n o r .			
	Transport	—	—	—	18,997,400
B. Övergångsstat.					
1. Generalpoststyrelsen.					
Personligt avlöningstillägg åt byråchefen C. A. Hasselrot, förslagsvis.....		3,050	—		
5 tjänstemän i 1:a graden, förslagsvis		19,500	—		
Personlig verkmästarbefattning för E. V. Nyberg, förslagsvis		5,100	—		
Arvoden åt extra tjänstemän, förslagsvis		2,500	—		
=		30,150	—		
Avgå följande under A. upptagna avlöningar:					
till 5 förste postexpeditörer, manliga .....kr. 20,750:—					
» 1 postexpeditör, kvinnlig..... » 2,125:—					
kr. 22,875:—					
avrundat till.....		22,950	—		
Återstod		7,200	—	7,200	—
2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.					
2 postmästare av klass 2 B (enligt 1914 års stat).....		12,000	—		
1 » » » 3, manlig (» » » »).....		5,500	—		
1 postexpeditör med avlöning som postmästare av klass 3, manlig (enligt 1914 års stat).....		5,000	—		
1 postexpeditör med avlöning som postmästare av klass 4, manlig (enligt 1917 års stat).....		4,600	—		
2 postexpeditörer med avlöning som förste postexpeditörer, manliga (enligt 1915 resp. 1917 års stat)		8,600	—		
7 postexpeditörer i 2:a lönegraden (enligt 1909 års stat) ...		19,600	—		
Personliga avlöningstillägg, förslagsvis		300	—		
=		55,600	—		
Avgå följande under A. upptagna avlöningar:					
till 2 manliga postmästare av klass 3 ..... kr. 11,000:—					
» 1 manlig » » » 4 » » » 5,100:—					
» 4 postexpeditörer, manliga ..... » 11,000:—					
» 7 » , kvinnliga ..... » 14,900:—		42,000	—		
Återstod		13,600	—	13,600	—
Transport		—	—	—	19,018,200

		K r o n o r.			
	Transport	—	—	—	19,018,200
C. Pensioner.					
(Förslagsanslag.)					
Tjänstemän, som erhållit avsked		—	603,335	—	
Tjänstemän med flera, som i följd av skada under tjänstutövning eller av annan orsak tillerkänts årligt understöd		—	14,215	—	
Avlidna tjänstemäns med fleras änkor och barn		—	2,450	—	620,000
D. Postbefordran.					
(Förslagsanslag.)					
Postbefordran å järnväg		—	5,700,000	—	
» å landsväg jämte lokala transporter		—	3,800,000	—	
» sjöledes:					
emellan Sveriges fastland och Gottland	150,000	—	—	—	
» övriga inrikes orter	175,000	—	—	—	
» Sverige och Tyskland	273,500	—	—	—	
» » » Danmark	15,000	—	—	—	
» » » Finland	25,000	—	—	—	
» » » samt Storbritannien och Amerika	150,000	—	788,500	—	
Transitersättning åt främmande postverk	—	—	100,000	—	10,388,500
E. Omkostnader.					
(Förslagsanslag.)					
Felräkningspenningar		—	75,000	—	
Ersättning för tjänsteresor i allmänhet		—	200,000	—	
Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägs-postlinje		—	360,000	—	
Överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i postkupé eller å landsvägs-postlinje		—	100,000	—	
Uniformsbeklädnad		—	550,000	—	
	Transport	—	1,285,000	—	30,026,700

	K r o n o r.			
Transport	—	—	1,285,000	30,026,700
Sjukvård m. m.	—	—	60,000	—
Undervisningskurser ..	—	—	33,000	—
Hyror för postlokaler ..	—	—	475,000	—
Postlokalers uppvärmning, belysning och städning ..	—	—	850,000	—
Tillverkning av frankotecken ..	—	—	400,000	—
Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.	—	—	900,000	—
Förbrukningsartiklar ..	—	—	400,000	—
Telefonavgifter och telegramporto ..	—	—	70,000	—
Diverse utgifter ..	—	—	100,000	4,573,000
F. Oförutsedda utgifter	—	—	—	25,000
G. Avkortningar och restititioner, förslagsvis ..	—	—	—	30,700
H. Afsättning till förnyelsefond ..	—	—	—	359,600
I. Krigstidstillägg och krigstidshjälp, förslagsvis ..	—	—	—	8,000,000
Summa kronor	—	—	—	43,015,000